

IEPER

GRIETTENSSTRAAT

ARCHEOLOGIENOTA BUREAUONDERZOEK PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Titel: Archeologienota Ieper Griettensstraat

Erkend archeoloog: Bart Bot OE/ERK/Archeoloog/2016/00114

Auteurs: Bart Bot

Advies specialisten: /

Wetenschappelijke advisering: /

Projectcode bureauonderzoek: 2019D97

Locatiegegevens: Provincie West-Vlaanderen, Ieper, Griettensstraat, Augustijnenstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: xmax, ymax; xmin, ymin: 44498, 172647; 44332, 172482

Kadastergegevens: Ieper, afdeling 3, sectie E, perceelnr. 244B5

Betrokken actoren: Bart Bot (erkend archeoloog) & Architect Debeer (contactpersoon initiatiefnemer)

Plaats en datum: Ledeborg, 30/06/2019

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bart Bot Archeologie.

Bart Bot Archeologie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUD

1.	Inleiding.....	1
2.	Gemotiveerd advies	2
2.1.	Geplande werken	2
2.2.	Afweging	3
2.3.	Advies	4

1. INLEIDING

Aanleiding van onderstaand bureauonderzoek vormt de gepland aanvraag van een omgevingsvergunning met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen te Ieper Griettensstraat (prov. West-Vlaanderen). Met dit bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag van een omgevingsvergunning met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300m² of meer bedraagt. De totale oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt circa 15098m². Vandaar is men verplicht een archeologienota bij de aanvraag in te dienen. Het projectgebied bevindt zich deels (een oostelijk gelegen deel) binnen de historische stadskern van Ieper¹. Ieper is gelegen in het zuidwestelijke deel van de provincie West-Vlaanderen (de Westhoek). Het projectgebied bevindt zich ten westen van de Ieperse binnenstad, op 1,2km ten noordwesten van de Grote Markt. Het plangebied wordt grofweg ingesloten door drie straten, de Augustijnenstraat in het noorden, de Griettensstraat in het oosten en de De Clerckstraat in het zuiden.

Kadastraal is het plangebied terug te vinden onder: Ieper, afdeling 3, sectie E, perceelnr. 244B5. Op de oostelijke zijde van het plangebied bevindt zich een vrij groot gebouw (circa 3200m²) dat dienst doet als fitnesszaal en overdekte tennishal. Ten noorden, ten oosten en ten zuidoosten bevindt zich verharding. Een klein deel in het zuiden van het gebouw is groenzone, daar bevindt zich ook een tennisveld. Ten westen van het gebouw bevinden zich 8 tennisvelden.

¹ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140005> (geraadpleegd op 20/05/2019)

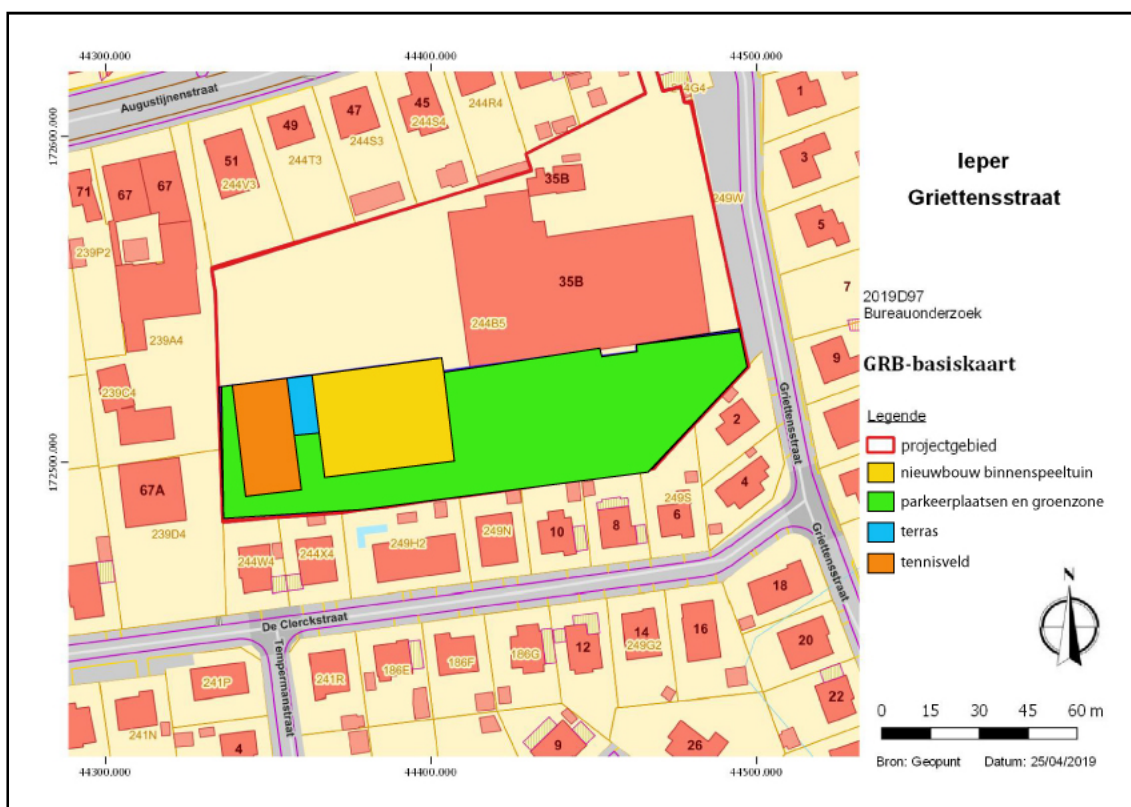
2. GEMOTIVEERD ADVIES

2.1. GEPLANDE WERKEN

De opdrachtgever vraagt een omgevingsvergunning aan met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen. Concreet heeft de aanvraag betrekking op de bouw van een binnenspeeltuin met cafetaria, het verplaatsen van een tennisveld en de aanleg van nieuwe parkeerplaatsen. De bouwwerken hebben betrekking op een deel van het plangebied, namelijk 6136m². De nieuwe binnenspeeltuin zal een oppervlakte van 1296m² hebben. In totaal zullen 105 nieuwe parkeerplaatsen aangelegd worden met daartussen groenzone. Het verplaatst tennisveld bevindt zich aan de westzijde van het plangebied.

De funderingswijze van de binnenspeeltuin moet nog beslist worden (kruipkelder of putten). Binnen het plangebied wordt nieuwe riolering aangelegd. De aanleg van de bufferzone zal gepaard gaan met een ingreep in de bodem tot -70cm t.o.v. het maaiveld. Er wordt een bufferput (-1,5m t.o.v. maaiveld) voorzien in het noorden van het terrein. De riolering zal aansluiting maken met de hoofdriolering, er wordt geen septisch put voorzien.

De aanleg van de parking en terras zal gepaard gaan met een ingreep van -50cm t.o.v. het maaiveld. Het tennisveld wordt aangelegd op dezelfde diepte (-80cm t.o.v. het maaiveld).

Figuur 1 Vereenvoudigde weergave van de werken. (bron: geopunt)

2.2. AFWEGING

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan onderstaande geconcludeerd worden:

- het plangebied heeft altijd buiten de omwalling van de stad Ieper gelegen. Ook bij de aanleg van de 'Uterste Veste' (begin 14de eeuw) lag het plangebied buiten deze versterking.
- de Ferrariskaart uit 1777 toont aan dat het plangebied in gebruik was als akkerland.
- In het uiterste oosten van het plangebied ligt een glacis van de Vauban-versterking.
- Landschappelijk is het plangebied niet uitgesproken interessant voor wat betreft steentijdresten. Het bevindt zich niet in een zogenaamde gradiëntzone. Er is dus een lage verwachting op aanwezigheid van bewaarde steentijdartefactensites.
- Voor wat betreft de periodes vanaf het neolithicum is het plangebied gunstiger gelegen. De gronden zijn bodemkundig geschikt voor akkerland.
- Als er zich archeologische sporen bevinden binnen het plangebied dan zullen deze zich manifesteren direct onder het maaiveld (klassieke sporenarcheologie). Dit kan geconcludeerd worden op basis van de historische kaarten (het plangebied bevindt zich op de rand van de stad) en op basis van de boringen (de onaangeroerde grond werd aangetroffen op -40cm t.o.v. het maaiveld in boring 2).

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

Archivalisch onderzoek: Bijkomend archivalisch onderzoek is in dit stadium van het onderzoek niet van toepassing. Dergelijk onderzoek zou een te grote meerkost betekenen, en weinig aanvullende informatie bieden. Aan de hand van het historisch kaartmateriaal is immers reeds een duidelijk beeld verkregen van het onderzoeksgebied.

Landschappelijk bodemonderzoek: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. In dit geval is een landschappelijk booronderzoek niet zinvol. Er is geen specifieke verwachting naar begraven bodems of de aanwezigheid van een paleobodem binnen het plangebied.

Geofysisch onderzoek: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Vanuit economisch oogpunt is het dan ook niet zinvol dergelijke methode in te zetten op dit projectgebied.

Veldkartering en metaaldetectie: Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In dit geval is dit weinig zinvol gezien het plangebied grotendeels verhard is.

Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek: Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. Dergelijk onderzoek is niet van toepassing op bij dit project.

Proefsleuven en proefputten: Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen. Ook deze methode wordt niet weerhouden.

2.3. ADVIES

De archeologische verwachting van het plangebied is klassieke sporenarcheologie, d.w.z. dat eventuele archeologische grondsporen zich kunnen manifesteren direct onder het maaiveld. Uit controleboringen blijkt dat het archeologische niveau zich op circa -40cm bevindt t.o.v. het maaiveld. Uit twee andere boringen blijkt dat de ondergrond reeds tot op een diepte van respectievelijk -70cm en -80cm t.o.v. het maaiveld voor wat betreft de parking en de tennisvelden werd geroerd. Dit wil zeggen dat reeds op een oppervlakte van circa 4800m² van de 6082m² de ondergrond reeds werd verstoord. De kans dat er zich nog (goed bewaarde) archeologische sporen bevinden binnen dit deel van het plangebied is bijzonder klein.

Op basis van de combinatie van een laag potentieel wegens de grote verstoringsgraad en de kleine resterende oppervlakte is het potentieel op kenniswinst gering. De kosten van een verder onderzoek zouden niet opwegen tegen de resultaten. Op basis van deze gegevens wordt geen verder onderzoek geadviseerd voor het project Ieper Grietensstraat.